

Štvornohé potulky po Provensálsku

Marek Prochocký

Marek Prochocký

Š t v o r n o h é p o t u l k y

— *po* —

PROVENSÁLSKU

★ *Slnko, Airin, levandula* ★

Táto knižka popisuje naše potulky Provensálskom, tak ako sme si ich vysnili, či presnejšie povedané, tak ako mi ostali v pamäti. Niektoré z nich si pamätám úplne presne, iné až tak nie a špecificky pre zážitky našej chlpacej štvornohej spoločníčky Airin platí to, že ich popisujem tak ako som ich vnímal ja, ale keďže Airin neprotestovala, ani keď som jej ich čítal, tak predpokladám, že si ich pamätá rovnako. Vďaka Airin mali naše potulky sem tam vcelku špecifický ráz a mám pocit, že niekedy si to užívala ako paralelnú dovolenku, so svojimi vlastnými príbehmi a zážitkami, však uvidíte sami.

Štvornohé potulky po Provensálsku
Marek Prochocký
Autor fotografií Marek Prochocký
ISBN 978-80-570-3022-5
Rok vydania 2021

OBSAH

1) Do Provencálska cez Dolomity	4
2) Príchod do Bairols	21
3) Castellane	31
4) Verdon	46
5) Moustiers Sainte Marie	64
6) Bonnieux	82
7) Colorado	101
8) Saint Tropez	120
9) U Vincenta v Saint Rémy	129
10) Les Baux de Provence	141
11) Collobrieres	152
12) Gordes	163
13) Village des Bories	177
14) Príchod motorkárov	186
15) Poštárov betónový hrad	199
16) Pár slov na záver	208

KAPITOLA 1

DO PROVENSÁLSKA CEZ DOLOMITY

... alebo noc na zákrute č.29

Už dlho som sa chystal spísať naše potulky týmto nádherným a pestrofarebným krajom Francúzska, no až teraz som sa k tomu dostal a tak ich s Vami môžem postupne zdieľať. Potulky Provensálskom s nami absolvovala aj naša bláznivá chlpatá, štvornohá spoločníčka – Zlatá Retrieverka Airin, vďaka ktorej malo naše cestovanie občas vcelku špecifický ráz a jej psím príbehom tak venujem špeciálnu pozornosť.

Jednotlivé kapitoly taktiež popretkávam fotkami z daných ciest, aby ste si mohli lepšie predstaviť o čom to vlastne píšem.

Napríklad táto prvá fotka je pohľad na starobylé mestečko Castellane ležiace pri hornom konci horského kaňonu Verdon.

Pokiaľ sa tam objavíte v horúci letný deň tak ako my, tak sa Vám ten krásny farebný chaos starých uličiek pred očami roztopí ako marcipánová torta, ktorú ste zabudli dať do chladničky. No a výsledný dojem je o to úchvatnejší.

Tak Vám teda prajem
príjemné čítanie.

Tak a je to tu. Všetko je zbalené a čo nie je, to nám chýbať nebude. Aspoň teda tak to zahlásila Lucka, keď zabuchla zadné dvere auta a predtým ako nasadla dopredu sa rozhliadla či niečo neostalo na chodníku. Ja som ešte naposledy skontroloval popruhy, ktoré držali bicykle na nosiči a keďže všetko vyzeralo pevné a poriadne utiahnuté, spokojne som nasadol k Lucke a plní očakávaní sme vyrazili v ústrety našej zatiaľ najdlhšej dovolenky v živote.

V práci som si šetril voľno celý rok, len aby sme mohli stráviť jeden mesiac na cestách aj necestách nášho vysnívaného Provencálska. Síce sme tam už párkrát boli, ale vždy to bola len vedľajšia zastávka či odbočka v rámci inej dovolenky.

Teraz to však malo byť len Provencálsko samotné a preto sme si tento mesiac plánovali naozaj veľmi dlho. Čo všetko chceme vidieť, kedy by sme tam mali ísť, kde vlastne budeme bývať, čo si musíme zobrať so sebou a všetky tie podobné viac či menej triviálne otázky, nám už mesiace behali hlavou.

Po dlhom zvažovaní sme sa rozhodli prenajať si na celý mesiac kamennú gite (chatu na prenájom) v horách na juhu Francúzska, kúsok nad Nice ležiacom na Azúrovom pobreží.

Odtiaľto plánujeme robiť výlety do blízkeho aj vzdialenejšieho okolia tak, aby sme navštívili miesta, ktoré nás lákajú či už svojou históriou, pamiatkami, alebo jednoducho svojou provencálskou krásou.

Ja mám však v zálohe aj plán B a tým je moja tajná vášeň – maľovanie. Teda vlastne ťažko povedať či je to moja vášeň, keďže doteraz som kreslil maximálne tak čiernym uhlíkom na bielu stenu izby, ale pre istotu si beriem so sebou maliarsky stojan, plátna, štetce a farby, veď čo ak sa vo mne nejaký ten talent prebudí, keď už budeme v tom kraji starých maliarskych veľikánov ako boli Vincent van Gogh, Claude Monet či Paul Gauguin, no nie?

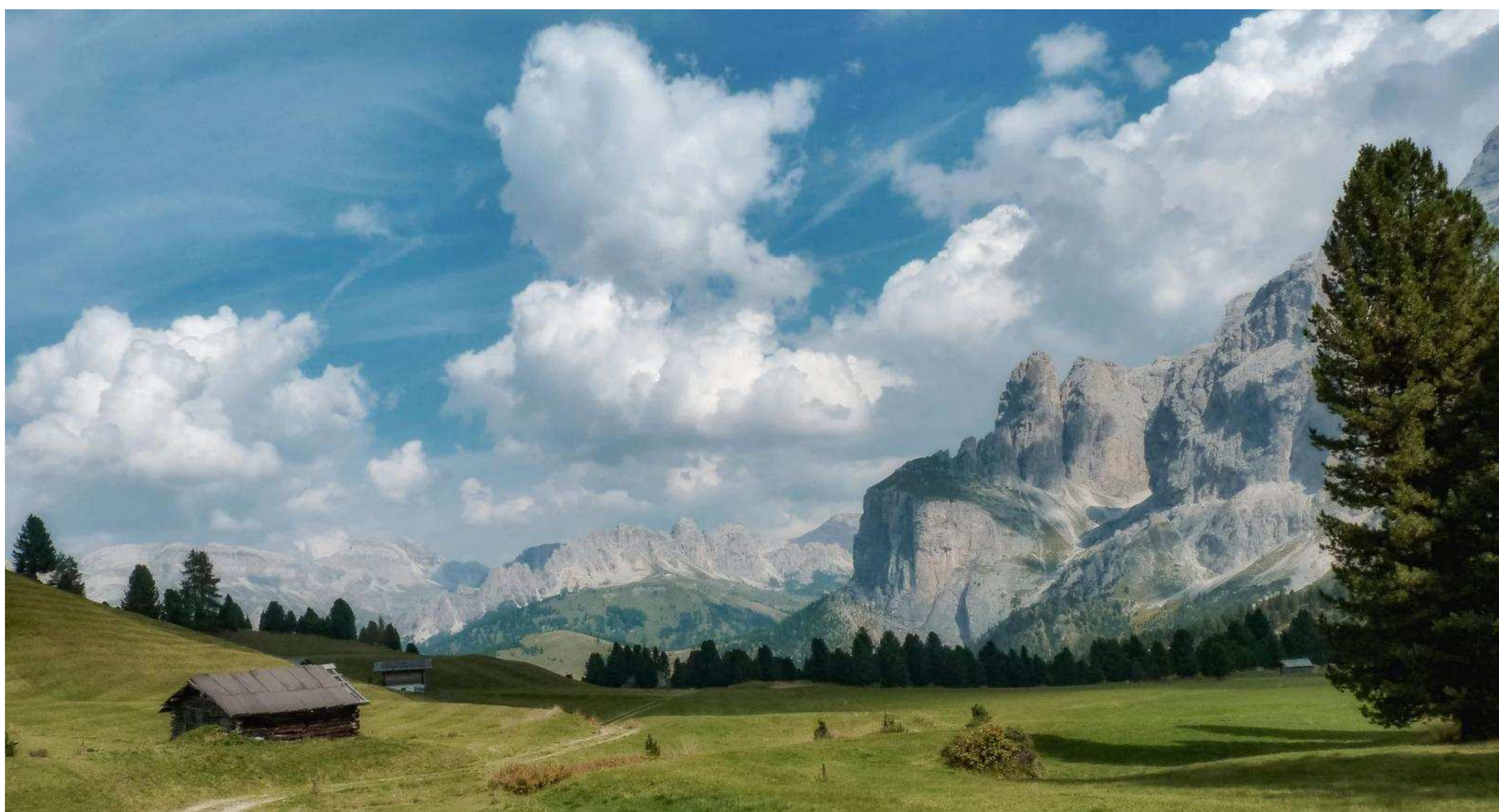
Hlavne, že sme už vyrazili, lebo balenie vecí do auta nám zabralo skoro tri hodiny a Airin sa už v tieni pod bránou poriadne nudila. AIRIN!!!

Skáčem na brzdu a s pískaním pneumatík zastavujeme pred prvou križovatkou. Obaja s Luckou sa na seba pozrieme a úplne potichu takmer zašepkáme „*zabudli sme Airinku*“.

V tom momente začnem cúvať, otočím auto a o chvíľu sme späť na parkovisku pri dome, kde nás pod bránou čaká urazená Airinka.

Lucka za ňou okamžite vybehne a slovami „*Airuška, zlatíčko naše chlpaté, my sme ťa tu takmer zabudli*.“ sa jej snaží celú situáciu vysvetliť a ospravedlniť sa. No Airin na ňu ani nepozrie, len sa vyštverá na zadné sedadlá, s hlbokým povzdychom sa schúli do kľbka a zažmúrenými očami nám dáva najavo, že momentálne nie je pripravená počúvať naše vysvetlenia ani nám odpustiť, že sme ju takmer zabudli doma. S Luckou sa na seba opäť pozrieme, bezmocne pokrčíme ramenami a ja len ticho dodám „*snád' ju to prejde, hlavne ju takto nezabudnime niekde na cestách*“. A tak už po druhý krát a teraz aj v kompletnej zostave vyrážame na naše potulky Provensálskom.

O chvíľu už opúšťame Bratislavu aj Slovensko a následná jazda rakúskymi diaľnicami je rýchla a pohodlná. Ani sa nenazdáme a po pár hodinách cesty sa blížime k Villachu a teda k Rakúsko-Talianskym hraniciam. Napriek tomu, že môžeme pokračovať diaľnicou aj cez Taliansko a ísť tak viac-menej na jeden šup až do Francúzska, rozhodli sme sa, že nestrávime celý deň a noc jazdou v aute, z ktorej by sme boli iba unavení, usedení a rozmrzení. Radšej hneď po príchode do Talianska zatáčame do hôr smerom na Dolomity.

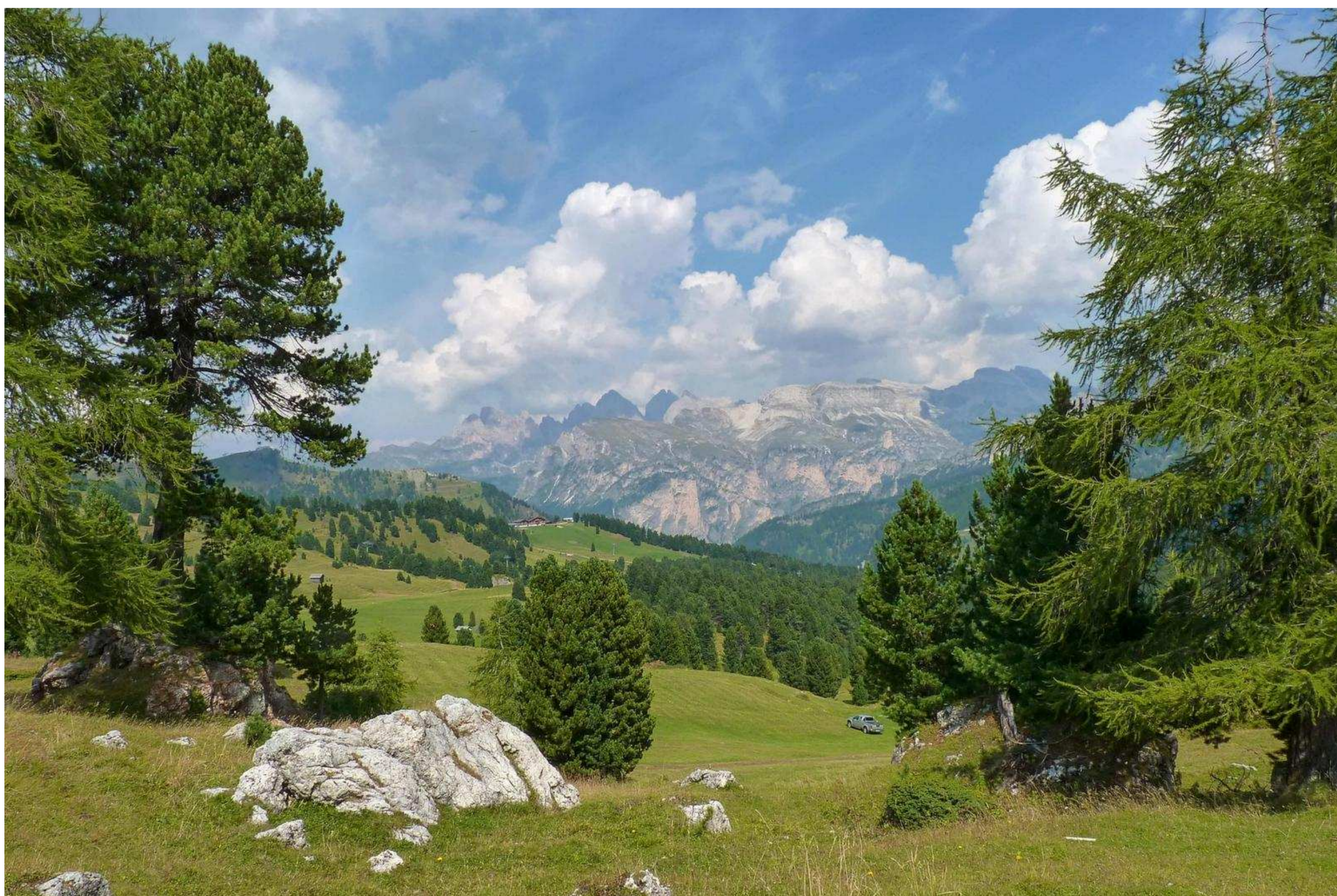

Naplánovali sme si totiž prejazd dolomitskej magistrály (tak ju volám ja), tzn. cesty križujúcej talianske Dolomity od východu na západ. Táto cesta je známa a lákavá svojimi nespočetnými serpentínami a veľkými prevýšeniami, keďže prechádza cez viacero horských sediel (taliansky „passo“) ležiacich vo výškach nad 2000m.n.

Chceme tak dať už samotnému presunu do Provensálska cestovateľský ráz a okrem toho, jazda mimo diaľnice je krajšia a môžeme sa počas nej kochať okolitou krajinou a zastať, kde sa nám zapáči.

Samozrejme počítame s tým, že cesta cez Dolomity bude časovo náročnejšia a musíme preto rátať aj s prenocovaním, pre ktoré sme si ako destináciu vybrali mestečko Peschiera del Garda, ležiace na južnom okraji Lago di Garda. To už budeme mať Dolomity za sebou a prenocovanie pri jazere nám navodí pocit pohodovej letnej dovolenky.

Zatiaľ sa však len blížime k Dolomitom a tešíme sa na výbornú taliansku kávu v Cortina d'Ampezzo, ktorá je takým našim záchytným bodom v talianskych Dolomitoch a aj teraz sa nám v súvislosti s ňou v hlave vynárajú nostalgické spomienky na výlety v jej okolí.

Do Cortiny sme dorazili v poriadku a aj osvedčená káva stála za to. Doteraz sme sem chodili hlavne kvôli lezeniu po via ferratách a časom sme si našli aj obľúbenú kaviareň, v ktorej sa zastavíme vždy keď prechádzame cez Dolomity.

Podobne ako francúzske Chamonix Mont Blanc či švajčiarsky Zermatt, aj Cortina d'Ampezzo je mesto, v ktorom vznikala a rozvíjala sa alpinizmus, v ktorom vyrastali a trénovali známi horolezci a dobyvatelia nielen európskych, ale aj himalájskych štítov. No, ale dnes je to tu pre nás iné, dnes tadiaľto naozaj iba prechádzame a okrem toho sme tu aj s Airin, ktorá by nejaký skalný lezecký výstup s nami asi neocenila. Aj keď je to škoda, lebo tak prichádza o úžasné horské pohľady ako napríklad tento tajomný východ slnka nad chatou Lorenzi 3000 m.n.m., z ktorej sme vyrážali na sentiero Ivana Dibona.

Po zaspomínaní na vertikálne potulky Dolomitmi a tiež po káve a prechádzke centrom mesta dávame Cortine zbohom a pokračujeme ďalej na západ dolomitskou magistrálou. Čakajú nás predovšetkým dva strmé a náročné výstupy do horských sediel (Passo Falzarego a Passo Pordoi), ku ktorým sa štverá cesta pokrútená ako ocelová pružina,

no taktiež úchvatné výhľady na žiarivo biele, bizarne tvarované skalné steny a veže sextenských Dolomitov. Netrvá to dlho a strmé serpentíny sú tu. Z rýchlostných stupňov auta využívame iba jednotku a dvojku a čakám, kedy sa nám začne variť voda v chladiči.

Občas stretneme autobus s nemeckými dôchodcami a suverénny výraz vodiča autobusu je takmer vždy v ostrom kontraste s vydesenými pohľadmi jeho cestujúcich.

Niekedy neviem či je to skôr arogancia, alebo naivita tých šoférov, ktorí si myslia, že nejaké horské serpentíny ich predsa nemôžu zastaviť, ani keď riadia dvanásťmetrový autobus. Takýto suverén potom zablokuje každú jednu zákrutu, po ktorej prechádza a protiidúce autá musia čakať, kým sa suverén nedostane opäť na rovinku a jeho osadenstvo si

nezotrie veľké kropaje z čela. Takto uvoľnení pokračujú až po najbližšiu zákrutu, čo je väčšinou tak 50m a adrenalín s kropajami potu sa opakuje. Hoci to ide občas na nervy, ostatní vodiči si na to už skrátka zvykli a berú to ako súčasť dolomitského folklóru.

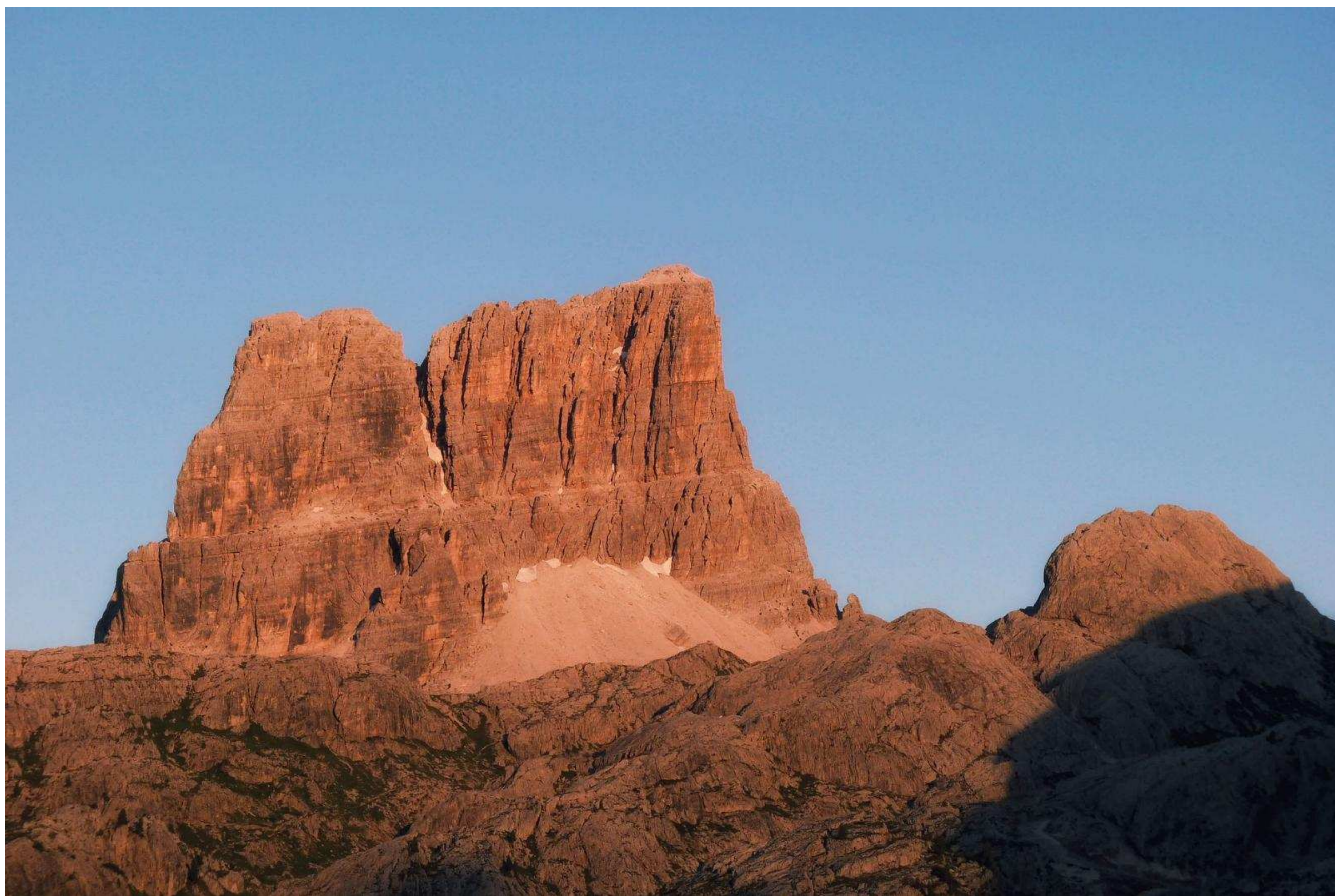
V každom prípade, my sme práve dosiahli Passo Falzarego a tak nechávame auto vychladnúť a ideme sa trochu prejsť a pokochať večernými výhľadmi na okolité skalné štíty a zelené lúky, sem tam ešte aj so zbytkami snehu.

Mám rád, keď sme takto vysoko v horách večer, alebo skoro ráno, keď sú hory takmer prázdne a ich ticho nenarúšajú hlučné skupinky turistov či vrčiace kolóny áut a motoriek. Oveľa viac vtedy vynikne hukot zurčiaceho potoka, ktorý sa prediera a padá cez malé kamenné pereje či hvizd svišťa na stráži, ktorý nás zaregistroval a upozorňuje ostatných členov rodiny

na potenciálne nebezpečenstvo. Aj keď od nás im žiadne nehrozí, Airin už večerala a my s Luckou by sme ich aj tak nechytali, tak sa radšej spoľahneme na zásoby jedla, ktoré si vezieme v aute.

Dlhú chvíľu sa kocháme výhľadmi na nezameniteľnú siluetu skalných veží Cinque Torri, ktoré trčia zo zeme ako prsty kamenného obra a následne si pohľadom na opačnú stranu vychutnávame krásny západ slnka a potom sa v temnejúcom šere vrátíme k autu na passe.

Bola to príjemná večerná romantická prechádzka vysoko v horách a na chvíľu nás odniesla preč od zvuku motora a pokrútenej asfaltovej cesty.

Nasadneme a musíme si priznať, že sme to s časom na cestu veľmi neodhadli. Ešte nás čaká rovnako náročný prechod Passo Pordoi a následne ďalší dlhý úsek cesty k Lago di Garda a jeho krajom až dole do Peschier del Garda. Uvedomujeme si, že nocľah v Peschiere je v tejto situácii čistá utópia a tak sa

zhodneme na tom, že skrátka pôjdeme kým to pôjde a keď to už bude neúnosné, tak jednoducho odparkujeme a pár hodín si pospíme v aute. Nebude to síce komfort nocľahu v posteli ani v kempe pri jazere, ale inú možnosť nevidíme, do Peschiery to dnes skrátka nedáme.

Cesta dole z Passo Falzarego je vcelku príjemná, auto sa veľmi nenamáha, len mám pocit, že keď skončia tie prudké serpentíny, tak zabudnem prestať donekonečna točiť volantom zľava doprava a naspäť a skončíme v prvom jarku pri ceste. Našťastie už nevidieť žiadnych cyklistov, čo ma teší, pretože ich obiehajúce v prudkom klesaní z dolomitských sediel je horšie a ich správanie je nevyspytateľnejšie, než vyhýbanie sa bažantej rodinke na ceste pri Hurbanove.

Klesáme teda relatívne rýchlo takmer prázdnu cestou a keď sme už boli tak hlboko, že hlbšie to už nešlo, tak opäť prišlo stúpanie a vrátili sa aj naše staré známe serpentíny. To sme zase stúpali na Passo Pordoi a keďže na mňa už dolahla únava z celodenného šoférovania, začali sme hľadať vhodné miesto na odparkovanie a prenocovanie.

Ešte stále som si však myslel, že zvládneme prísť až na sedlo a tak sme si pri každom potenciálne vhodnom mieste na odparkovanie povedali, že skúsime potiahnuť ešte kúsok a potom ešte kúsok a potom ešte jeden, ale nakoniec som rezignoval a odstavili sme to na zákrute č.29, ktorá sa tak stala našou srdcovou dolomitskou zákrutou.

Auto sme mali vyhriate, tak som len vypol motor, sklopili sme sedadlá, Airin zakryli dekou a zaspali sme. No ani nie po dvoch hodinách sme sa obaja s Luckou zobudili na to ako drkoceme zubami a v aute je zima ako v chladničke. Trochu sme totiž podcenili to, že sme vo výške nad 2000m.n.m. a v noci sa tu takto na začiatku leta teploty pohybujú okolo bodu mrazu. Iba Airuška v svojom chlpatom kožuchu a ešte aj zakrytá dekou, spala spánkom spravodlivých a spokojne si pritom odfukovala. Navrhol som, že jej zoberieme tú teplú deku a prikryjeme sa ňou my, ved' jej ostane ešte vlastný kožuch, ale Lucka mi len vynadala do necitov a že na mňa zavolá Slobodu zvierat a aby som radšej išiel do kufra vybrať spacáky, aby sme si do nich mohli vliezť.

Zmrznutej a rozospatej Lucke je neradno odporovať, tak som teda vyšiel von, skoro si dolámal nohy na šmyklavej ceste a z kufra auta som vybral dva na kost zamrznuté spacáky. V prvom momente ako som vliezol do toho svojho som mal pocit, akoby som v mrazivom januári skočil do Dunaja. Celé telo mi v okamihu stuhlo a o chvíľu som si už vôbec necítil prsty na nohách. Nič sa nedá robiť, pomyslel som si, toto je už hazard so zdravím.

Naštartoval som preto a asi 15 minút sme si našu auto-noclaháreň vykurovali, až kým sa Airin nezačala spod deky odkopávať. V takto vykúrenom aute a v teplých spacákoch sa nám už zaspávalo príjemne a skoro ráno sme sa tak zobudili vyspatí ako rybičky, hoci tu hore by sa skôr hodilo povedať vyspatí ako svište po dlhej alpskej zime.

Vyšiel som von a začal som preskúmavať naše okolie, nech viem, kde sme to vlastne nocovali. Ako som zistil, naše parkovisko vlastne ani nebolo parkovisko, len malé kamenisté miesto pri ceste v strede zákruty a okrem nás by sa tam už žiadne ďalšie auto nezmestilo.

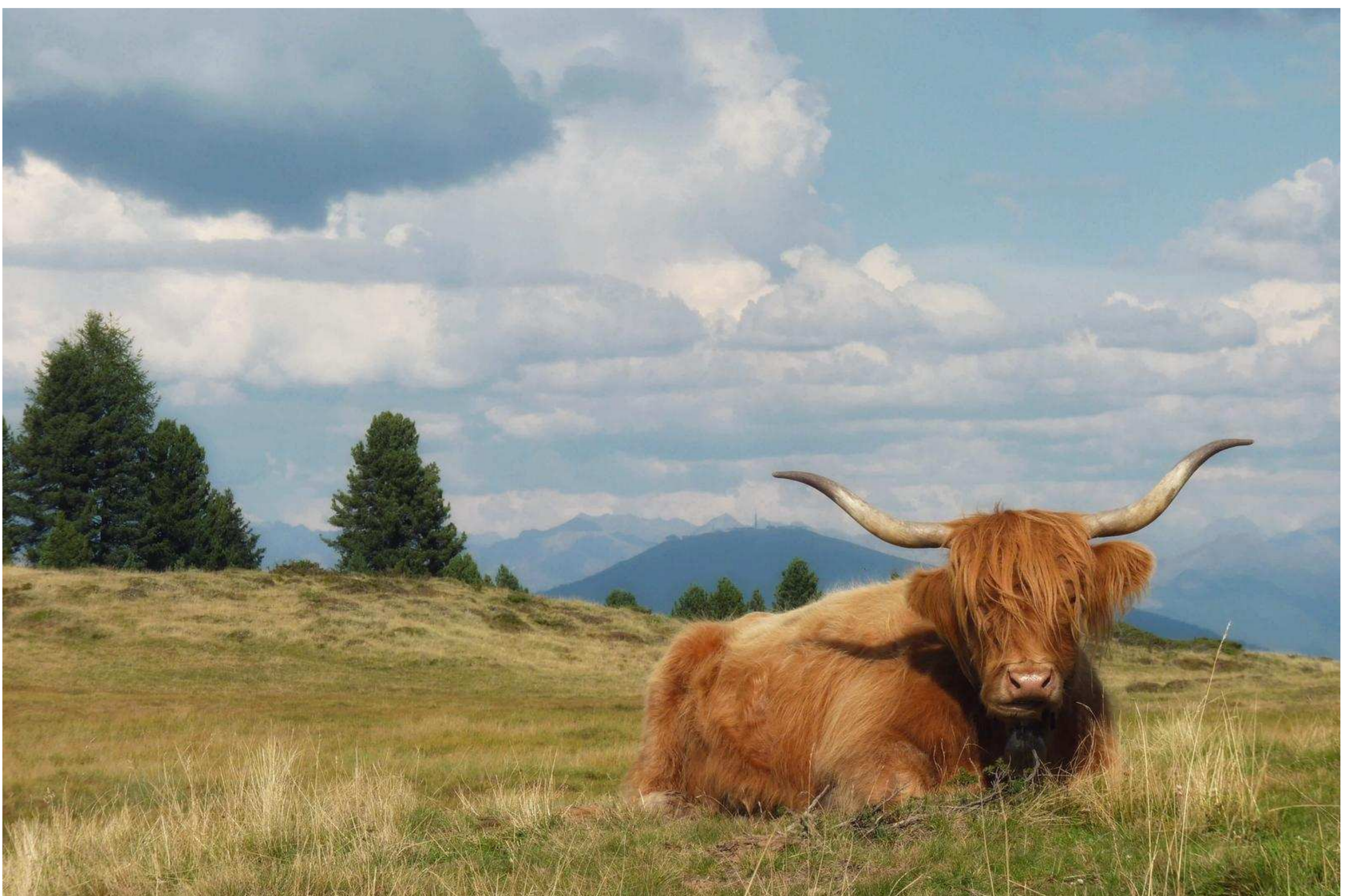
Takisto som hneď upozornil Lucku, že ak by vystupovala z auta s ešte nerozlepenými očami, nech si ich radšej poriadne otvorí, lebo inak jej hrozí, že vykročí do prázdna a spadne na cestu o serpentínu nižšie.

Ale pohľad do krajiny tu bol nádherný. Boli sme už takmer na Passo Pordoi, takže fakt poriadne vysoko a vďaka tomu sme mali výhľad na okolité vrcholky hôr rovnako ako aj na údolie v hĺbke pod nami, ktorým sa až k nám tiahla naša serpentínová cesta, ako veľká biela amazónska anakonda.

Vypustil som aj Airin a spolu sme išli pohľadať nejaký

potôčik, aby sme sa trochu opláchli a Airin aj napila. Našťastie hneď neďaleko cesty tiekol malý horský potok a tak z neho Airin už o chvíľu pila plnými dúškami a ja som si mohol opláchnuť tvár a s pretretými očami sa ešte raz poobzerať po okolí.

Vďaka tomu som necelé dva metre pred sebou, hneď na druhej strane potoka, uvidel ležať kravu či skôr bizóna od Karla Maya, ktorá na mňa len neveriaco hľadela a pritom prežúvala hrubý trs trávy. Akoby pre ňu ranná prítomnosť umývajúceho sa turistu a smädneho psa nebola úplne bežná. Trochu v pomykove som ju pozdravil a rozmýšľal som či nám od nej niečo hrozí, ale ona sa vôbec nehýbala z miesta a ten šťavnatý trs trávy ju zjavne zaujímal viac ako my dvaja s Airin, tak sme ju tam nechali prežúvať a vrátili sme sa naspäť k autu.

„Koho si to tam zdravil?“ Bola prvá Luckina otázka po našom návrate. „Ále, len jednu kravu.“ Odvetil som. Reakciou mi bolo, že nemusím byť hneď zrána vulgárny a či to znamená, že sú tu poblíž ešte nejakí ďalší turisti. Odvetil som, že nie, že len tá krava, načo sa už Lucka nasrdila a zdvihla hlavu od prípravy raňajok a nadýchla sa, aby mi zasa niečo povedala o mojej rannej vulgárnosti.

No našťastie uvidela za nami pri potoku objekt môjho pozdravu a tak sa len zoširoka usmiala a zahlásila, že raňajky sú hotové.

Musím povedať, že takéto skoré raňajky vysoko v horách s panoramatickým výhľadom na krajinu pod nami boli po všetkých stránkach úžasné. Aj by sme tu ostali dlhšie, no pred nami je ešte ďaleká cesta, tak si už len vychutnáme posledné sústa raňajok aj krásu okolitej krajiny a rozlúčime sa s Dolomitmi.

Po raňajkách sme sa zbalili, naložili do auta a cez neďaleký Passo Pordoi pokračovali smerom k Bolzanu až na koniec dolomitskej cesty a odtiaľ dole popri Lago di Garda do Peschiery. Našťastie sme vyrazili naozaj skoro ráno a tak sme aj okolo celého Lago di Garda prešli ešte v plynulej premávke aj s pár prestávkami pri jazere.

Peschiera del Garda nás privítala horúcim letným počasím, množstvom turistov a atmosférou prímorského letoviska, ktorá silno kontrastovala s horskou atmosférou Cortiny ď Ampezzo z predošlého dňa. Človek tu má skrátka pocit, že sa ocitol pri mori a všetko navôkol mu tento pocit posilňuje.